

Lääkekasvatuksen ydinsisällöt / keskeiset käsitteet OPS 2016 mukaisten ympäristöopin (1–6-luokat) ja terveystiedon (7–9-luokat) keskeisten sisältöalueiden mukaisesti*+

	1–2-luokka	3–6-luokka	7–9-luokka
1. TEEMA: Käsitys terveydestä ja sairaudesta	Lääkkeitä käytetään sairauksien ja oireiden hoitoon	Lääke on vain yksi keino vaivojen hoitoon (lääkkeettömät hoidot, milloin lääkäriin)	Lääkkeen tarpeen arviointi omaan vaivaan
OPS 2016 tavoite (T) ja sisältöalue (S):	<p>T8 opastaa oppilasta toimimaan turvallisesti, noudattamaan annettuja ohjeita ja hahmottamaan niiden perusteluita</p> <p>S2 Kotona ja koulussa toimiminen:</p> <p>”Lisäksi harjoitellaan arjen käyttäytymistapoja erilaisissa tilanteissa... arjen pieniä itsehoitotaitoja ja avun hakemista.”</p>	<p>T8 kannustaa oppilasta edistämään hyvinvointia ja turvallisuutta toiminnassaan ja lähiympäristössään ja ohjata oppilasta toimimaan turvallisesti, tarkoituksenmukaisesti, vastuullisesti ja itseään suojellen</p> <p>S1 Minä ihmisenä:</p> <p>”Perehdytään terveyden osa-alueisiin ja voimavaroihin, arjen terveystottumuksiin, mielenterveystaitoihin, sairauksien ehkäisyyn ja itsehoitotaitoihin.”</p>	<p>T6 tukea oppilaan kehittymistä terveyteen ja sairauteen liittyvän tiedon hankkijana ja käyttäjänä sekä edistää valmiuksia toimia tarkoituksenmukaisesti terveyteen, turvallisuuteen ja sairauksiin liittyvissä tilanteissa</p> <p>S2 Terveyttä tukevat ja kuluttavat tekijät sekä sairauksien ehkäisy:</p> <p>”Lisäksi käsitellään turvallisuustaitoja ja -valmiuksia, ensiaputaitoja, itsehoitoa sekä tuen ja avun hakemista.”</p>

	1–2-luokka	3–6-luokka	7–9-luokka
Esimerkkimateriaali lääkekasvatussivuilla	Lääkepakkaukseen tutustuminen -tehtävä Pikku-Nallen kipeä korva -tarina Mummon lääkkeet -tarina	Flunssan oireiden itsehoito -ryhmätyö Tyypillisiä lasten sairauksia - tietopaketti	Lääkkeiden tarkoituksenmukainen käyttö päänsäryn ja migreenin hoidossa - opiskelukokonaisuus Lääkkeiden oikea käyttö -ristikko Pakkausseloste -ryhmätyö Tyypillisiä lasten sairauksia - tietopaketti
2. TEEMA: Käsitys mikä lääke on, lääkkeiden ominaisuudet	Lääke ei ole ruokaa eikä karkkia	Annos Lääkkeen yksilöllinen vaikutus: kaikki lääkkeet eivät sovi kaikille Resepti- ja itsehoitolääkkeen ero	Lääkkeen vaikutukset ja haittavaikutukset Lääkkeiden ja ravintolisän erot Lääkkeen elinkaari (eheyttävään kokonaisuuteen liittyvä, voisi opettaa esim. Terveystiedossa, biologiassa, kemiassa, uskonnossa eettisestä näkökulmasta (eläinkokeet, ihmisillä tehtävät kliiniset kokeet)
OPS 2016 tavoite (T) ja sisältöalue (S):	T8 opastaa oppilasta toimimaan turvallisesti, noudattamaan	T8 kannustaa oppilasta edistämään hyvinvointia ja	T6 tukea oppilaan kehittymistä terveyteen ja sairauteen liittyvän

	1–2-luokka	3–6-luokka	7–9-luokka
	<p>annettuja ohjeita ja hahmottamaan niiden perusteluita</p> <p>S5 Elämän perusedellytysten pohtiminen: ”Perehdytään arjen terveystottumuksiin ja harjoitellaan niihin liittyviä taitoja.”</p>	<p>turvallisuutta toiminnassaan ja lähiympäristössään ja ohjata oppilasta toimimaan turvallisesti, tarkoituksenmukaisesti, vastuullisesti ja itseään suojellen</p> <p>S1 Minä ihmisenä:</p> <p>”Perehdytään terveyden osa-alueisiin ja voimavaroihin, arjen terveystottumuksiin, mielenterveystaitoihin, sairauksien ehkäisyyn ja itsehoitotaitoihin.”</p>	<p>tiedon hankkijana ja käyttäjänä sekä edistää valmiuksia toimia tarkoituksenmukaisesti terveyteen, turvallisuuteen ja sairauksiin liittyvissä tilanteissa</p> <p>S2 Terveyttä tukevat ja kuluttavat tekijät sekä sairauksien ehkäisy:</p> <p>”Lisäksi käsitellään turvallisuustaitoja ja -valmiuksia, ensiaputaitoja, itsehoitoa sekä tuen ja avun hakemista.”</p>
<p>Esimerkkimateriaali lääkekasvatussivuilla</p>	<p>Lääkkeen käytön muistilista - tehtävä</p>	<p>Korvatulehduksen hoito - opiskelukokonaisuus</p> <p>Lääkepakkaus tiedonlähteenä - tehtävä</p> <p>Käyttöohjeiden tulkitsemistehtävä</p>	<p>Purkista vai ruuasta? Ravintolisävalmisteiden oikea käyttö - opiskelukokonaisuus</p> <p>Pakkausseloste -ryhmätyö</p> <p>Lääkkeet vs. muut niitä muistuttavat tuotteet -testi</p>
<p>3. TEEMA: Lääkkeet arjessa</p>	<p>Oman lääkkeen käyttöohjeen lukeminen yhdessä vanhempien kanssa</p> <p>Lääkkeiden säilytys kotona</p>	<p>Pakkausselosteeseen tutustuminen lääkkeen käytön yhteydessä yhdessä vanhempien kanssa</p>	<p>Asiointi apteekista</p> <p>Lääkkeen käyttämiseen liittyvät kysymykset</p> <p>Internetistä löytyvän lääkkeisiin</p>

	1–2-luokka	3–6-luokka	7–9-luokka
			liittyvän tiedon luotettavuuden arviointi Lääkkeiden markkinointi
OPS 2016 tavoite (T) ja sisältöalue (S):	<p>T8 opastaa oppilasta toimimaan turvallisesti, noudattamaan annettuja ohjeita ja hahmottamaan niiden perusteluita</p> <p>S2 Kotona ja koulussa toimiminen:</p> <p>”Lisäksi harjoitellaan arjen käyttäytymistapoja erilaisissa tilanteissa... arjen pieniä itsehoitotaitoja ja avun hakemista.”</p>	<p>T19 ohjata oppilasta ymmärtämään terveyden osa-alueita, arjen terveystottumusten merkitystä sekä elämäntapaa, lapsuuden ja nuoruuden yksilöllistä kasvua ja kehitystä sekä rohkaista oppilasta harjoittelemaan ja soveltamaan terveysosaamistaan arjessa</p> <p>S1 Minä ihmisenä:</p> <p>”Perehdytään terveyden osa-alueisiin ja voimavaroihin, arjen terveystottumuksiin, mielenterveystaitoihin, sairauksien ehkäisyyn ja itsehoitotaitoihin.”</p>	<p>T8 ohjata oppilasta tunnistamaan ja tarkastelemaan kriittisesti terveyteen ja sairauteen liittyviä ilmiöitä, niihin liittyviä arvoja ja normeja sekä arvioimaan tiedon luotettavuutta ja merkitystä.</p> <p>T12 tukea oppilasta valmiuksia arvioida kriittisesti terveyteen ja sairauteen liittyvää viestintää.</p> <p>S2 Terveyttä tukevat ja kuluttavat tekijät sekä sairauksien ehkäisy:</p> <p>”Lisäksi käsitellään turvallisuustaitoja ja -valmiuksia, ensiaputaitoja, itsehoitoa sekä tuen ja avun hakemista. Sisältöjä valittaessa otetaan huomioon myös ajankohtaisia terveysilmiöitä sekä tarkastellaan terveyteen liittyvän tiedon luotettavuutta.”</p>

	1–2-luokka	3–6-luokka	7–9-luokka
			<p>S3 Terveys, yhteisö, yhteiskunta ja kulttuuri:</p> <p>”Elinympäristön terveysvaikutuksia käsiteltäessä nostetaan esille ... terveyspalvelut...”,</p> <p>”Tietolähteitä, erilaisia terveystarkkailun ja vaikuttamisen keinoja tarkastellaan erityisesti tiedon luotettavuuden ja terveysvaikutusten näkökulmasta.”</p>
<p>Esimerkkimateriaali lääkekasvatussivuilla</p>	<p>Lääkepakkaukseen tutustuminen -tehtävä</p> <p>Mummon lääkkeet -tarina</p>	<p>Lääkepakkauksen tiedonlähteenä - tehtävä</p> <p>Käyttöohjeiden tulkitseminen - tehtävä</p>	<p>Flunssan hoito – mistä löydän luotettavaa tietoa? - opiskelukokonaisuus</p> <p>Internet -tiedonhakutehtävä</p> <p>Lääkemainos vs. humpuukimainos - tehtävä</p>

*pohjana alemmilla luokilla opitut asiat

+ lääkkeiden oikean käytön opettaminen on tarkoituksenmukaista opettaa osana laajempia kokonaisuuksia, esimerkiksi itsehoito (itsehoitolääkkeiden oikea käyttö) ja kansansairauksien, kuten astman tai diabeteksen hoito (reseptilääkkeiden oikea käyttö)